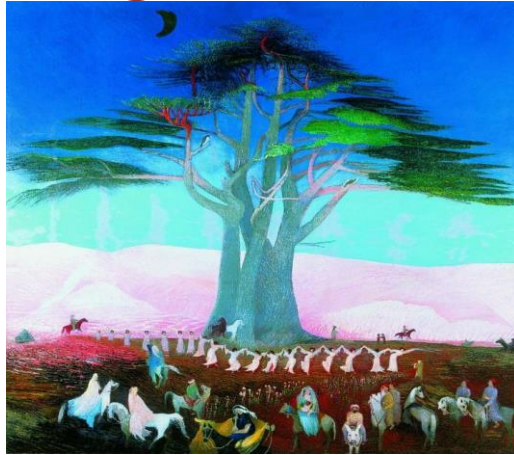

XI. Közösségi Pszichiátriai, Addiktológiai és Mentálhigiénés Konferencia

2013. április 17.

Experidance Ház

1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.

Az Ébredések Alapítvány, a Magyar Mentálhigiénés Szövetség, a Magyar Pszichiátriai Társaság Közösségi Pszichiátriai és Addiktológiai Szekciója, a Magyar Pszichiátriai Gondozók Regionális Egyesülete, az Országos Közösségi Ellátók Egyesülete, valamint a Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona

meghívja Önt és munkatársait a

XI. Közösségi Pszichiátriai, Addiktológiai és Mentálhigiénés Konferenciára.

„A brutalitás megszelídítése”

Személyes és társadalmi traumák: kezelés, gondozás, prevenció

Akkreditáció: A konferencia szociális szakemberek számára 5 ponttal akkreditált, szakorvosok, klinikai szakpszichológusok és szakdolgozók számára utóakkreditált, várhatóan 5-7 pontot ad.

A konferencia tudományos bizottsága: Bodrogi Andrea, Bulyáki Tünde, Danics Zoltán, Gazdag Gábor, Harangozó Judit, Rácz József, Unoka Zsolt

Szervezőbizottság: Pálmai Ildikó, Prim Gabriella, Harangozó Judit, Kristóf Róbert

A regisztráció online történik, a www.ebredesek.hu weboldalon márc. 27-ápr. 15 között.

Részvételi díj április 13-ig történő regisztrációval és fizetéssel: 5.000 Ft

Helyszíni regisztráció: 7.000 Ft

Előzetes regisztráció esetén a részvétel pszichiátriai felhasználóknak, egyetemi hallgatóknak és rezidenseknek ingyenes.

Kapcsolat: Pálmai Ildikó, tel.: 06 20 825 02 05, e-mail: kopsz2013@gmail.com

NYITÓGONDOLATOK

A konferencia címét Csorba Simon festőművész, legendás művészetterapeuta gondolatai ihlették, aki a jelen viszonyok közt az Art Brut kifejezést Art Brutalra változtatná. Valóban, a brutalitás sok szinten jelen van mindnyájunk életében. Azoknál, akik megakadtak az életük során és mentális problémákkal sújtottak, sokszor ott találjuk a gyermekkor traumáit, a felnőttkor boldogtalanságát, a kilátástalan és értelmetlen küzdelmeket, a kirekesztést, a nyomort és a reménytelenséget. A személyes felépülést segítő, közösségi szemléletű segítségnyújtás néha talán megszelídítheti a brutalitást. Ezen a konferencián szó lesz a traumák és a krízisek kezeléséről, a sebző környezeti tényezők megszelídítéséről, a művészet gyógyító erejéről, a felépülés mindig egyéni útjairól, a jogvédelemről egyaránt. Bővül a konferencia hagyományos programja a mentálhigiénés területen. A szakmapolitikai kerekasztalnak idén a közösségi lelki egészségfejlesztés lesz a témája. Ez a kerekasztal az azonos témájú márciusi eszmecsere folytatása.

Harangozó Judit

És most következzenek Csorba Simon gondolatai a BRUTÁLIS c. írásából:

„...Jean Dubuffet új kategóriát alkotott megfigyelésével, hogy az alkotó kéz automatizmusa képes tisztítani az elmezavarban szenvedő fogyatékosok tudatát. A felidéződés helyzete - mely a jégkori ember alkotó gondolkodás módjának sajátja - a kéz és a légzés összehangolódása által művészi firkálásban fejeződik ki egy sziklafalon. Ennek az ismétlődő aktivitásnak létrejötté megszünteti a kifejeződés kényszerét, ez pedig megnyugtatja az elme zavarodott, tudatában módosult működését, ami a tisztulás folyamatát eredményezi. Ősünk - Dubuffet olvasatában a fogyatékos, zavarodott elméjű alkotónk - tudata kitisztul a kényszeresen ismétlődő firkálások hatására és visszazökken az élet reális valóságába. Dubuffet el is nevezi ezt a művészeti stílust art brutnak, jelentése szerint frissen, spontán, vadul festett, automatikus firka művészetnek. Az elfogyatékkal élő ember, a modernkor művésze és a jégkor emberének közösen jellemző alkotó módszere a szabad légzés, a spontán, automatikus firkálás. A brutalitás jelenlétének felülírását jellemzi egy Dubuffet által ismertett art brut művész esete, akit egy zárt elmeosztályon kezeltek. A világtól teljesen elzárt helyzetben, állandó öngyilkossági kényszerszertől zavartan szenvedett művésznünk. A korabeli (negyvenes évek) kórházi osztályán csak tartós kábulatban tartotta őt az orvosok kezelése, de elmeállapotában képtelenek voltak javulást elérni. Jean Dubuffet vásznat és festéket adott emberünknek, aki magára eszmélve alkotni kezdett. A folyamatos alkotási kényszer felváltotta az öngyilkossági kényszerszert. Fokozatos javulást eredményezett az automatikus művészi firkálás. A művész inkább a légzést választotta a halál helyett. Úgy működik a dolog, hogy a külvilágból érkező művész időről-időre megjelenik a zárt elmeosztályon és begyűjti az ott felhalmozott alkotásokat. Üres vásznakat, festékeket, eszközöket és némi pénzt is hátrahagy a művész számára, aki ezt a helyzetet úgy éli meg, mint a külvilág menedzserrel rendelkező professzionista művésze. Erre a pozitív csere helyzetre, a művészi szenvedélycserére támaszkodik minden spontán, automatikusan működő művészetterápia. Egyet lehet érteni Dubuffet véleményével, aki így válaszolja meg az alapkérdést, hogy művészi alkotásnak számít-e az elfogyatékkal élő emberek művészete? Idézem - "Nem létezik külön művészet az elmebetegek számára, mint ahogy nincs gyomorbajosok, vagy térdpanasztól szenvedők művészete sem." Jean Dubuffet festőművészként kezdett érdeklődni és kutatni olyan műalkotások után, amik - jégkori őseink sziklafestményeihez hasonlóan - mentesek a történelmi korszakok mindenkor kulturális normáitól és függetlenek divatoktól, stílusáramlatoktól, hivatalos irányvonalaktól. 1945 után kezdett kibontakozni a szisztematikus gyűjtőmunka, mely a fent ábrázolt modell szerint működött. André Breton, Michel Tapié festőművészekkel együtt létrehozták a Compagnie de l'art brut nevű művészi társulást és igen jelentős gyűjteményt halmoztak fel. Dubuffet 1984-ben halt meg. Munkásságával elérte, hogy megváltozott a mentális betegek műalkotásainak értékelése és a társadalom hozzáállása. Van egy kósza ötletem a művészet születésének pillanatáról, melyben Isten úgy teremti meg a világot, vele együtt az emberpárt, Ádámot és Évát, hogy saját lelkét leheli teremtményei testébe. A jégkor ősembere saját kezét fújja körül festékes kilégzésével, hogy díszítse sziklabarlangja falát, vagyis lelket lehel az alkotásba, amiként Isten is saját lelkét lehelte első teremtményébe. Az árnyék és a légzés, az utánzás és a kreativitás, a kéz és a légzés együttese, a művészet és a teremtés analógiája arra utalhat, hogy az ember mindenkor utánozza teremtőjét, amikor lelket lehel művébe. Mindez rituálisan kapcsolja össze őszünket Istennel. A művészet így válik pszichikus realitássá, a brutálistól való megszabadulás eszközévé. Sajátos és egyedi légzés közben teremődik a vad természet összes teremtményével egyetemben. Pszichikus élményként realizálódik a művészi alkotás akár az őskor, akár a jelenkor sziklafalán jelenjen is meg. Örökösen élnek és lélegzenek a sziklafestmények, mert az ősi utánzási kényszer brutálisan lüktet minden barlangfal felszínén, ahol maga a teremtési rítus ismétlődik kényszeresen. Az emberi elme megváltozott

tudatállapota, a módosult emberi tudat tükröződik a művészet kézzelfoghatóvá vált lényegében, a korszellem saját idején kívül rekedt tudatában, ahol az alkotóelme időlegesen elidőzik, hogy teremtőjével azonosulva kreatívan utánozza őt alkotás létrehozásában. Csak abban tér el a teremtő és a teremtmény alkotása egymástól, hogy Isten lelke nem vehető észre a brutálisan emberi felidéződésben. Az utánczás nélkülözi az eredeti aktus spirituális transzformációját, mert a teremtmény is fogyatékos, tehát valami brutális tartalom liheg ott, ahol a teremtő éltető lelke áramlik. Arra világítok rá, amikor a brutális kifejezés értelmezésén agyalok, hogy lelki életünk megnyilvánulásai az ember földi jelenlétében gyökerező, a létezésre jellemző, de ellentétes irányú ösztönerő állandó küzdelmének eredményeiben tükröződő viszonyulások felületein ábrázolódnak, íródik, festődik, formálódik, dalol, akárha az ember utánozná az isteni mintát. Ugyanakkor létezik az elfojtás és a gátlás, mint az elmeműködés agyi ellentét párjának egysége, melynek működése a tudatos és tudatlan jelenségek körének, a születési traumának és a poszt traumás sokknak hasonló tüneteiben feltörő, brutálisan ősi jeleit teszi láthatóvá művészi lenyomatokon. Megannyi kételkedés és vita övezi az őskor, a jelenkor minden művészi törekvését. A rejtőzködés, az időtlen némaság, a nem verbális brutalitás sajátos határterületen léteznek, éppen ott, ahol az anyag lélegzik. Együtt lélegzik a freudi ösztön és a jungi archetipus. A barlangok szikláira festett ősi ábrák és a házfalakra festett graffitik. Együtt vagyunk a brutálisban, a lelkiekben és a testiekben. Ha rátekinünk az Altamira barlang élethű ábrázolásaira, az állatok láttán összeszorul szívünk. Látjuk a bölény szenvedését, miközben halálos sebekből vérezve összeroskad. A bölény szenvedése iránt érzett megértő szeretet jegyében örökítették meg a jégkori emberek sziklafestményeiken levadászott állatok hiteles elvérzését. A kép egyaránt ábrázolja a brutálist és a lelkit. Élethűen véres, lélekkel teli, megkapóan hiteles, élő, lélegző sziklaszövet marad ránk a múltból. A mienk volt és az is marad, amíg szikla a szikla. A barlangot festő művész annyira szerette a bölényt, hogy ezt a szeretetét volt képes a szilafalon ábrázolni, és időtlenül megidézni a szenvedést. Mái érezhető az élőlények esendő haláltusája. A vadász-zsákmány halála oly mély hatással van ránk, hogy együtt érző szeretetben vagyunk a művészi alkotásban, együtt a művésszel, az életben, ahol szinte akaratunk ellenére feledjük a brutálist, hogy egyúttal azonosuljunk a haldokló bölénnyel és az alkotó művésszel. Aki művészként mindezt időtlenül és élettől áthatva képes megidézni, annak lehetséges felülemelkednie a brutalitáson, éppen a brutális halál hűségese leképezése által. Ebben az egyszerű megközelítésben van elrejtve a brutális, a lelki, a kaotikus és a harmonikus. Így válik leírhatóvá a művészet, ősi, terápiás hatása, így működik az emberi elme alkotóként és befogadóként egyszerre? Természetesen kérdések és magyarázatok keletkeznek tudatomban, miközben nem vagyok abban biztos, hogy mindenben igazam lenne a szóképp jellemzésének ismétlődő eszmefuttatásakor. Akkor miért érzem, hogy szükséges erőfeszítést tennem pusztán elméleti keretek között gondolkodva? Talán a nem verbális, művészi önkifejezés időleges hiánya készített erre a munkára?"

Csorba Simon László

A teljes írás elolvasható: www.ebredések.hu

PROGRAM

8.30-9.00: Regisztráció, kávé

9.00-10.30: PLENÁRIS KEREKASZTAL:

Közösségi Lelki Egészségfejlesztés - 2. ESZMECSERE

Moderátorok: **Silling Tibor** (MPGRE), **Harangozó Judit** (Ébredések Alapítvány, MPT Közösségi Szekció). A résztvevők egy részét a március 26-i 1. Eszmezsere során kialakult munkacsoportok delegálják. (Az 1. Eszmezsere részletei a Lelki Egészség Fóruma – lefnet.hu – Fórum rovatában olvashatóak.) Azoknak, akik csak az Eszmezsere-re regisztrálnak és a konferencia többi programján nem kívánnak részt venni, a részvétel ingyenes.

10.30-11.00: Kávészünet (közben **sajtótájékoztató** az ESZMECSERE eredményeivel kapcsolatban)

11.00-12.30: PLENÁRIS ÜLÉS

11.00-12.00: Plenáris előadások

Üléseelnökök: **Harangozó Judit**, **Pataky Ilona** (Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK Pszichológia Intézet)

11.00-11.15: MEGNYITÓ – Harangozó Judit

11.15-12.00: Lorenzo Toresini (Olaszország) - **Az olasz pszichiátriai reform tanulságai** (fordítás angolból)

12.00-12.15 A 2012-es évi Antistigma díj átadása (**Rigó Mária** és a NYITNIKÉK Magyar Antistigma Kezdeményezés önkéntesei)

12.15-13.00: Ebédszünet

13.00-14.15: Párhuzamos workshopok, kerekasztal-beszélgetések

I. Kerekasztal-beszélgetés: Védett lakhatás

Üléseelnök: **Gordos Erika** (Szigony Alapítvány), **Kristóf Róbert** (Ébredések Alapítvány)

Résztvevők: **Lorenzo Toresini**, **Berényi András** (Debreceni Egyetem Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központ), **Cserni Katalin** (Ébredések Alapítvány), **Kapócs Gábor** (Pszichiátriai Betegek Otthona, Szentgotthárd), **Justin Móni** (Thalassa Ház), **Michael Kaplan** (USA), **Szöke Zsolt** (Lélekhang Egyesület)

II. Workshop: A Brutális megszeliődése a művészettel

Csorba Simon László (Ébredések Alapítvány)

III. Workshop: Tudatos jelenlét (Mindfulness) rekurrens depresszióval élő betegeknél

Perczel Forintos Dóra (SE Klinikai Pszichológiai Tanszék)

IV. Workshop: Hanghallással élők csoportja - új dimenzió a felépülés útján. Az első magyarországi csoportok tapasztalatai

Üléselnök: Mérey Zsolt (Ébredések Alapítvány)

Résztevők: Gallai István, (Ébredések Alapítvány), **Harangozó Judit**, **Lórintz Zsuzsa** (Egyensúlyunkért Alapítvány), **Mérey Dániel** (Ébredések Alapítvány)

V. MAMESZ Kerekasztal – Mentálhigiéné és lét – találkoznak-e egymással? Közösségi mentálhigiéné program Zsámbékon

Üléselnök: Buza Domonkos (Magyar Mentálhigiéné Szövetség)

Résztevők: Juhász Ágnes (Premontrei nővérek, Zsámbék), **Szilvácsku Zsolt** (Corvinus Egyetem), **Gáspár Tamás** (VITUKI, Közösségi Tervezési Programok)

VI. Workshop: Tücsere

Kováts Virág (Kék Pont Alapítvány), **Gyékiss Roland** (Kék Pont Alapítvány)

VII. Workshop: Hozzá tartozói munkacsoport – „Édesanyám szkizofréniával él. Mit tegyek?”

Flaskár Melinda (ELTE TÁTK Társadalomtudományi Kar, Doktori Iskola)

14.15-15.30: Kávészünet

14.30-15.45: Párhuzamos workshopok, kerekasztal-beszélgetések

I. Kerekasztal-beszélgetés: Helyes arányok a közösségi ellátások, a nappali és 24 órás szolgáltatások közt. Jó gyakorlatok.

Üléselnök: Gordos Erika, Silling Tibor

Résztevők: Balczár Lajos (Horgony Alapítvány Veszprém), **Bulyáki Tünde** (ELTE TÁTK) **Kósik Éva** (II. ker. Közösségi Ellátás), **Lórintz Zsuzsa**, **Nagy Edit** (II. ker. Közösségi Ellátás), **Silling Tibor** (MPGRE), **Végh Bea** (Moravcsik Alapítvány)

II. Workshop: Tényeken alapuló drog-prevenció

Michael Kaplan (USA) –fordítás angolból

III. Kerekasztal-beszélgetés: Kriminális és mentális zavarok helyes kommunikációja

Üléselnök: Becker András (Nytitnikék Magyar Antistigma Kezdeményezés)

Résztevők: Lehóczky Pál (Magyar Pszichiátriai Társaság, felkérés alatt), **Nádor-Virág Anikó** (Nytitnikék Magyar Antistigma Kezdeményezés), **Ratkóczi Éva** (Nap-Kör Alapítvány, felkérés alatt), **Rigó Mária** (Nytitnikék Magyar Antistigma Kezdeményezés)

IV. Workshop: A trauma kezelése pszichoterápiával

Unoka Zsolt (SE Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika)

V. Kerekasztal-beszélgetés: Aktivitás és ellátás. Az önálló élet esélyei

Üléselnök: Lechnerné Vadász Judit (rehabilitációs szakértő)

Résztevők: Nagy Károlyné, (Gyöngysor Alapítvány), **Szóke Zsolt** (PÉF), **Molnár Katalin** (Ébredések Alapítvány), **Szabó Edina** (Egyensúlyunkért Alapítvány), **Szabó István** (Egyensúlyunkért Alapítvány), **Dobár Attila** (Rehabjob.hu), **Markos Ádám** (Rehabjob.hu)

VI. Kerekasztal-beszélgetés: Trauma, brutalitás és ennek megszelídítése a pszichiátriai, addiktológiai osztályon – a humanisztikus értékek megjelenítése a szervezetben

Üléselnök: Danics Zoltán (HUMANED magánpraxis)

Résztevők: Bodrogi Andrea (Ébredések Alapítvány, MPT Közösségi Szekció), **Gazdag Gábor** (Merényi Kórház), **Kántor Zsuzsa** (Péterfy Kórház), **Kristóf Róbert** (Ébredések Alapítvány, HR csoport), **Petke Zsolt** (Nyíró Gyula Kórház), **Rigó Mária**

15.45-16.00: Kávészünet

16.00-17.00: Párhuzamos workshopok, kerekasztal-beszélgetések

I. PÉF Workshop: Betegjogi jó gyakorlatok: szabadulás a gondnokságtól és jogfosztottság más formáitól

Radó Iván (Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum) és **Locky Pálné**

II. OKEE Kerekasztal: A közösségi ellátások jelenének és a jövőjének aktuális kérdései a LEGOP keretei között

Vezetik: Az Országos Közösségi Ellátások Egyesületének vezetőségi tagja

Üléselnök: Berényi András, Gordos Erika

III. Gondozói kerekasztal

Üléselnök: Silling Tibor, Balczár Lajos

IV. Workshop – Betegjogok

Gombos Gábor (NALSAR Law University, Hyderabad, India, felkérés alatt)

V. Workshop: Kríziskezelés a közösségi ellátás során pszichiátriai és addiktológiai betegeknél – módszertani bemutató

Bodrogi Andrea (Ébredések Alapítvány, MPT Közösségi Szekció), **Szepesi László** (Ébredések Alapítvány)

VI. Workshop: Felépülés-történetek

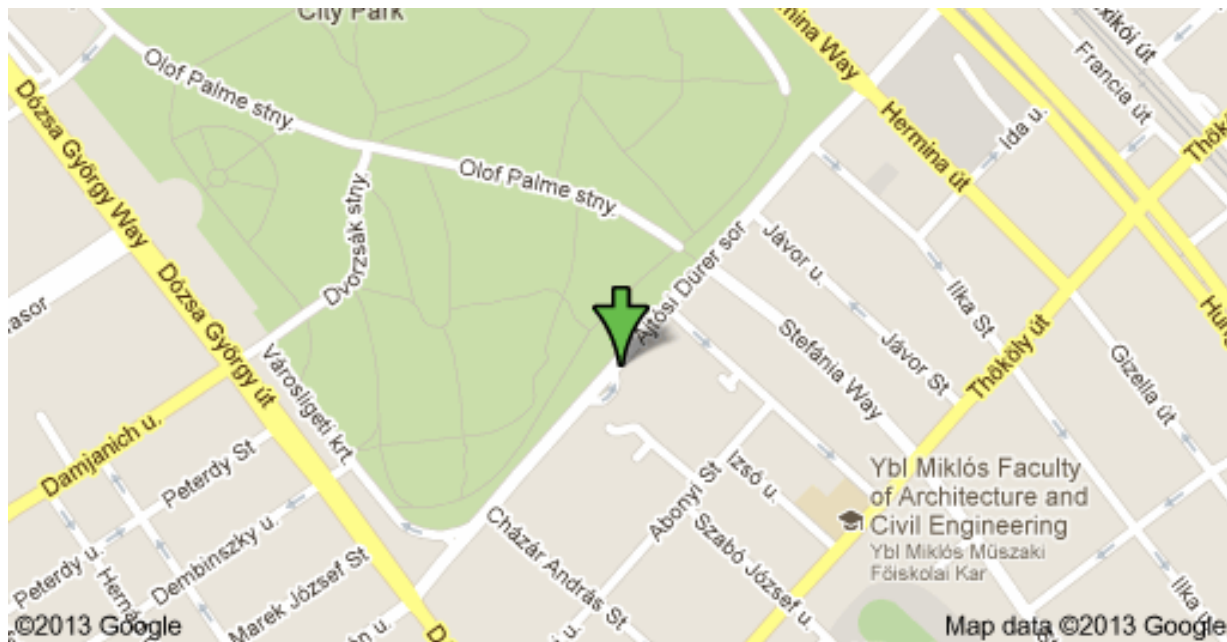
Szalayné Áder Elvira (NYITNIKÉK Magyar Antistigma Kezdeményezés)

17.00-17.40 ZÁRÓ PLENÁRIS ÜLÉS

Üléselnökök: Bodrogi Andrea, Buza Domonkos

A workshopok vezetőinek beszámolóí

A rendezvény helyszíne:

Parkolás: Ingyenes

Tömegközlekedés: 75-ös trolival.